

Dosarul nr. 2ra-834/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – A. Brăgaru

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu

Î N C H E I E R E

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Doroftei Roman în interesele SC "Exligro" SRL,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de BC "Moldova-Agroindbank" SA către Purice Lilian, Purice Liliana, Agentul de Asigurare "Exasig Prim" SRL, SC "Exligro" SRL, SC "Anticlea" SRL și Brokerul de asigurare-reasigurare "Exclusiv Broker" SRL, intervenient accesoriu SC "Conscom Exclusiv" SRL cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021, prin care a fost casată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 decembrie 2019 și emisă o nouă hotărâre de admitere integrală a acțiunii BC "Moldova-Agroindbank" SA,

c o n s t a t ă :

La 17 decembrie 2018, BC "Moldova-Agroindbank" SA a depus cerere de chemare în judecată către Purice Lilian, Purice Liliana, Agentul de Asigurare "Exasig Prim" SRL, SC "Exligro" SRL, SC "Anticlea" SRL și Brokerul de asigurare-reasigurare "Exclusiv Broker" SRL, intervenient accesoriu SC "Conscom Exclusiv" SRL, concretizată pe parcurs, cu privire la încasarea în mod solidar a dobânzii de întârziere în sumă de 87657,17 lei și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din plata taxei de stat în mărime de 3000 lei.

În motivarea acțiunii reclamanta a menționat că potrivit contractului de credit nr. S 13340/451-a din 20 noiembrie 2013, SC "Conscom Exclusiv" SRL a beneficiat de un credit pe termen mediu în sumă de 1406423 lei, cu termenul final de rambursare la 19 noiembrie 2016.

De asemenea, în baza contractelor de fidejusiune nr. S 13340/451-e, nr. S 13340/451-f, nr. S 13340/451-g, nr. S 13340/451-h, nr. S 13340/451-i și nr. S 13340/451-j din 20 noiembrie 2013, Purice Lilian, Purice Liliana, SC "Exligro" SRL, Agentul de Asigurare "Exasig Prim" SRL, SC "Anticlea" SRL și Brokerul de asigurare-reasigurare "Exclusiv Broker" SRL și-au asumat obligația să răspundă față de BC "Moldova-Agroindbank" SA, pentru onorarea integrală a obligațiilor aferente contractului de credit menționat, în cazul dacă debitorul SC "Conscom Exclusiv" SRL nu-și va onora obligațiile contractuale.

Ca urmare a neonorării de SC "Conscom Exclusiv" SRL a obligațiilor contractuale privind rambursarea creditului și achitarea dobânzilor calculate pentru utilizarea lui, încălcând astfel prevederile contractului de credit, prin reclamațiile nr. 20008/531 din 28 octombrie 2015, reclamanta a solicitat pârâților/fidejutori achitarea integrală a datoriei, însă reclamațiile băncii au rămas fără răspuns și satisfacere.

Ultima plată în vederea achitării datoriei SC "Conscom Exclusiv" SRL, a fost efectuată la 17 decembrie 2015 în sumă de 10992 lei, fapt confirmat prin extrasul din cont eliberat la 02 noiembrie 2017.

Totodată, reclamanta a mai menționat că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2017, în privința SC "Conscom Exclusiv" SRL a fost intentată procedura de insolvență.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 19 decembrie 2019, cererea de chemare în judecată depusă de BC "Moldova-Agroindbank" SA a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 03 ianuarie 2020, prin intermediul serviciului poștal, BC "Moldova-Agroindbank" SA a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021, s-a admis apelul declarat de BC "Moldova-Agroindbank" SA și s-a casat hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 19 decembrie 2019 cu emiterea unei noi hotărâri, prin care:

S-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă BC "Moldova-Agroindbank" SA către Purice Lilian, Purice Liliana, Agentul de Asigurare "Exasig Prim" SRL, SC "Exligro" SRL, SC "Anticlea" SRL și Brokerul de asigurare-reasigurare "Exclusiv Broker" SRL, intervenient accesoriu SC "Conscom Exclusiv" SRL cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată;

S-au încasat în mod solidar de la Purice Lilian, Purice Liliana, SC "Exligro" SRL, Agentul de Asigurare "Exasig Prim" SRL, SC "Anticlea" SRL și Brokerul de asigurare-reasigurare "Exclusiv Broker" SRL în beneficiul BC "Moldova-Agroindbank" SA, dobânda de întârziere în sumă de 87657,17 lei și taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel în suma de 1972,29 lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a considerat neîntemeiată concluzia primei instanțe cu referire la faptul că tabelul definitiv al creanțelor, prin care a fost aprobată creanța BC "Moldova-Agroindbank" SA față de SC "Conscom Exclusiv" SRL, are efectul unei hotărâri definitive și irevocabile, iar ulterioara adresare în instanța de judecată împotriva fidejutorilor este una inadmisibilă.

În context, instanța de apel a menționat că prevederile art. 254 alin.(3) din Codul de procedură civilă, nu sunt aplicabile speței în cauză, deoarece, banca nu s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată față de SC "Conscom Exclusiv" SRL cu privire la încasarea datoriei, dar a înaintat pretenții față de fidejursorii debitorului.

De asemenea, instanța de apel a conchis că prima instanță eronat a constatat încetarea fidejusiunii, deoarece, contractele de fidejusiune își păstrează valabilitatea atât timp cât există datoria SC "Conscom Exclusiv" SRL față de bancă, iar încetarea fidejusiunii putea surveni doar odată cu onorarea integrală a obligațiilor garantate.

Suplimentar, instanța de apel a considerat inaplicabile speței în cauză, prevederile art. 1170 alin.(2) din Codul civil, la care a făcut referire prima instanță, or termenul de valabilitate a contractelor de fidejusiune nu a fost limitat prin stabilirea unei date

calendaristice, părțile stipulând valabilitatea contractelor de fidejusiune până la îndeplinirea obligațiilor garantate.

Astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță neîntemeiat a considerat că BC "Moldova-Agroindbank" SA nu a făcut uz de dreptul său de a înainta prezenta acțiune în termen de un an de zile de la scadența obligației principale și că fidejusiunea a încetat la 19 noiembrie 2017. Ca urmare, pretenția reclamantei/apelantă cu privire la încasarea dobânzii în sumă de 87265,17 lei, calculată pentru perioada decembrie 2016 - iunie 2017, este întemeiată, or potrivit clauzelor contractelor de fidejusiune menționate, datoria urma a fi achitată de către fidejutori în termen de 5 zile lucrătoare de la data expirării termenelor de plată a dobânzilor, adică lunar pe parcursul perioadei decembrie 2016 - iunie 2017.

La 24 martie 2021, avocatul Doroftei Roman în interesele SC "Exligro" SRL a contestat cu recurs decizia Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021 solicitând casarea deciziei atacate cu recurs și restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a încălcat normele procedurale și principiul contradictorialității și egalității părților în drepturi procedurale, emițând decizia atacată cu recurs fără citarea corespunzătoare a SC "Exligro" SRL.

Astfel, instanța de apel nu a creat posibilități egale și suficiente de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției fiecărei părți în prezenta cauză civilă, iar intimata/recurentă a fost lipsită de posibilitatea egală de a-și apăra poziția.

În altă ordine de idei, reprezentantul recurentei consideră că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele din dosar, deoarece, calculul datoriei solicitate de bancă conține date generale introduse unilateral de BC "Moldova-Agroindbank" SA, tabelul prezentat neconținând informații detaliate referitor la data apariției datoriei inițiale, plățile efectuate de intervenientul accesoriu și lichidatorul acestuia, modul de stingere a datoriei și prioritatea stingerii lor, perioadele de calculare a dobânzilor și a comisioanelor la contractul de credit.

Suplimentar, reprezentantul recurentei a remarcat că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2017, a fost intentată procedura de insolvență în privința SC "Conscom Exclusiv" SRL, respectiv, dobânzile și comisioanele urmau a fi calculate doar până la intentarea procedurii de insolvență, conform art. 75 alin. (3) din Legea cu privire la insolvență.

În context, a menționat că odată ce creanțele băncii față de SC "Conscom Exclusiv" SRL au fost validate în procedura de insolvență, aceasta nu era în drept să înainteze pretenții față de fidejutori până la lichidarea totală a companiei.

De asemenea a menționat că la 28 octombrie 2015, BC "Moldova-Agroindbank" SA a expediat fidejursorilor, inclusiv recurente, reclamația prin care a solicitat achitarea anticipată și integrală a creditului, a dobânzilor și altor plăți calculate pentru utilizarea creditului, în termen de 15 zile din momentul emiterii reclamației.

Dat fiind faptul că SC "Exligro" SRL a recepționat reclamația la 04 noiembrie 2015, termenul de 15 zile a expirat la 19 noiembrie 2015. Astfel, conform art. 1170 alin.(1) din Codul civil, cu începere de la 20 noiembrie 2015, banca a obținut dreptul de a înainta acțiune în judecată, în termen de un an, până la 20 noiembrie 2016.

Cu toate acestea, cererea de chemare în judecată a fost depusă la 07 decembrie 2018, adică peste termenul legal, temei care a fost pus la baza hotărârii primei instanțe.

Suplimentar, reprezentantul recurentei a menționat că la 20 noiembrie 2015, a început și curgerea termenului general de prescripție care a expirat la 20 noiembrie

2018, dar și în acest caz, cererea de chemare în judecată a fost depusă cu 14 zile peste termen, însă instanța de apel a lăsat fără examinare și nu a elucidat aspectul tardivității acțiunii prin prisma expirării termenului de prescripție, invocat în cadrul procesului.

La 04 iunie 2021, BC "Moldova-Agroindbank" SA a depus referință la recursul declarat de avocatul Doroftei Roman în interesele SC "Exligro" SRL, solicitând respingerea lui ca fiind inadmisibil.

Cu referire la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, este de menționat că, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, copia deciziei Curții de Apel Chișinău pronunțată la 26 ianuarie 2021, a fost expediată participanților la proces la 23 februarie 2021, însă date cu privire la recepționarea actului judecătoresc, nu au fost constatate.

Astfel, având în vedere cele relatate mai sus, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul constată că recursul declarat la 24 martie 2021, de avocatul Doroftei Roman în interesele SC "Exligro" SRL, este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Doroftei Roman în interesele SC "Exligro" SRL, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

Cu referire la argumentele reprezentantului recurenteii despre deficiența de citare legală a părții reprezentate în proces, Completul Colegiului menționează că potrivit art.102 alin.(7) din Codul de procedură civilă, citațiile și înștiințările judiciare trimise la sediul persoanelor juridice și nerecepționate la expirarea termenelor de reclamare se consideră înmânate la data expirării termenului de reclamare chiar dacă destinatarul nu a reclamat corespondența de la oficiul poștal. Citațiile și înștiințările expediate la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate.

În conceptul normei citate, este necesar de menționat faptul că potrivit extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr.383318 din 27 aprilie 2018, sediul SC "Exligro" SRL este mun. Chișinău, str. Studenților str-la 2/4, of.202. (f.d.72, vol.I)

Astfel, Completul Colegiului remarcă, că este afectat principiul disponibilității recurenteii de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale stabilite la art. 61 CPC, în condițiile în care, inițial, SC "Exligro" SRL a recepționat citația trimisă de prima instanță la adresa respectivă, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d.235, vol.I), iar trimiterea poștală a instanței de apel, deja era restituită cu mențiunea factorului poștal "Plecat". (f.d.43)

Mai mult ca atât, în ipoteza schimbării adresei de corespondență sau a sediului persoanei juridice, persoana interesată urma să respecte prevederile art.107 alin.(1) din Codul de procedură, civilă, or în lipsa unei astfel de informații și lipsa adresei electronice, Completul Colegiului consideră că instanța de apel a respectat normele procedurale referitor la comunicarea actelor de procedură, trimițând citația la ultima

adresă cunoscută, care se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu își are sediul acolo.

Cu referire la argumentele reprezentantului recurenteii despre ilegalitatea și netemeinicia în fond a actului judecătoresc atacat cu recurs, Completul Colegiului menționează că în conformitate cu art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Conform art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Potrivit art.440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurenteii este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță însă, criticile invocate de recurentă, nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

În altă ordine de idei, prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de avocatul Doroftei Roman, în interesele SC "Exligro" SRL.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa cărorva temeiuri în urma cărora ar fi necesară declararea recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin.(2), art.433 lit. a) și art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de avocatul Doroftei Roman, în interesele SC "Exligro" SRL.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru